

Årsrapport 2024

Det norske institutt i Roma (DNIR)

1. Innledning

Det norske institutt i Roma (DNIR) er en enhet under Humanistisk fakultet (HF) ved Universitetet i Oslo (UiO). DNIR skal drive forskning og undervisning innen Italias og middelhavsområdenes arkeologi, kunst og kulturtradisjon, særlig den antikke og den europeiske som er grunnlagt på denne, samt språk, kultur og samfunnsforhold frem til i dag. I den grad det er kapasitet, skal det også drives formidling innen de samme fagområdene. Instituttet skal være brohode for relevante fagmiljøer i Norge og bistå tilreisende forskere, studenter og andre med gode arbeidsplasser og kontakt med romerske og internasjonale forskningsmiljøer i Roma. DNIRs bibliotek skal være et oppdatert forskningsbibliotek konsentrert om de fagområdene instituttets forskning historisk særlig har bidratt til.

DNIR tilstreber å tilrettelegge for et levende og inkluderende akademisk miljø, slik det er beskrevet i nåværende instituttleders [plan for faglig virksomhet 2021-2025](#). Det forutsetter et visst aktivitetsnivå og en kritisk masse av gjesteforskere, studenter og andre brukere av instituttet. 2024 har vært et unntaksår i så måte, fordi bygget vårt gjennomgikk en omfattende fasaderehabilitering og oppussing i første halvår. Til tross for at Instituttet holdt stengt for publikum frem til midten av juni, fortsatte personalet med egen forskning/undervisning, drift og administrasjon. Det ble gjennomført undervisning i seks uker (antikkemnet), P.A. Munch forelesning og utdeling av Hans Rasmus Astrups Roma-pris i vårsemesteret. Instituttleder hadde redusert stilling i vårsemesteret på grunn av gradvis overgang til ny stilling ved IFIKK. Ansettelsesprosesser for tilsetting av fire nye ansatte med vitenskapelig kompetanse (ny instituttleder og tre postdoktorer) ble gjennomført.

Nedenfor følger en oversikt over **DNIRs råd** og **samarbeidspartnere** (pkt 2 og 3), **Personale og drift** (pkt 4), og en redegjørelse for virksomheten i 2024 inndelt etter kategoriene **Utdanning og undervisningssamarbeid** (pkt 5), **Forskning og forskningsrelaterte arrangementer** (pkt 6), **Formidling og synlighet** (pkt 7) **Bibliotek, digitalisering og publisering** (pkt 8). Til slutt følger en **Oppsummering i tall** (pkt 9).

For dokumentasjon og ytterligere informasjon, se **vedlegg til årsrapport**.

2. DNIRs råd

Instituttet skal ifølge sitt [reglement](#) ha et råd. Sittende råd er oppnevnt av HFs dekan og består av

- Mathilde Skoie, prodekan HF/UiO, rådsleder
- Line C. Engh, IFIKK, UiO
- Anne Eriksen, IKOS, UiO
- Anders Winroth, IAKH, UiO
- Simon Malmberg, AHKR, UiB

Fakultetsdirektør Monica Bakken deltar på rådsmøtene, og DNIRs administrative leder Anne Nicolaysen er rådets sekretær. Rådet har i 2024 avholdt to møter, 18. mars (i Oslo) og 23. oktober (i Roma/hybrid).

3. DNIRs samarbeidspartnere

Kontaktnettverk på HF

For best mulig å kunne betjene sin eier, Det humanistiske fakultet på UiO, ba DNIR i 2021 om at det ble oppnevnt en kontaktperson ved hvert av HFs institutter som kunne bistå med å gjøre DNIRs tilbud og samarbeidsmuligheter bedre kjent på fakultetet. I løpet av 2024 er kontaktpersonene for IMK og IMV skiftet ut. DNIRs Roma-kontakter på HF i Oslo var ved årsslutt:

- IAKH: Professor Knut Ødegård
- IFIKK: Førstelektor Eirik Welo
- ILN: Førsteam. Giuliano d'Amico
- IKOS: Professor Ane Ohrvik
- ILOS: Førstelektor Sergio Sabbatini
- IMK: Professor Gunnar Liestøl
- IMV: Førsteam. Hans T. Zeiner-Henriksen (konstituert instituttleder)

Instituttet søker aktivt å involvere relevante fagmiljøer på HF i undervisning og forskning, og kontaktpersonene er viktige i dette arbeidet. DNIR opplever at ordningen fungerer nokså godt etter hensikten, men at DNIR kan stimulere kontaktpersonene til mer aktivitet i dette vervet.

Nasjonale partnerinstitusjoner

DNIRs partnerinstitusjoner er søsterinstitusjoner til HF/UiO, og bidrar alle til driften av instituttet. Forskere fra partnerinstitusjonene disponerer kontorer og seminarrom etter behov på linje med HFs forskere. Instituttet søker aktivt å samarbeide med relevante fagmiljøer ved partnerinstitusjonene om undervisning og forskning. Det er oppnevnt en kontaktperson ved hver av disse institusjonene som bistår DNIR med å gi målrettet informasjon om Instituttets tilbud. Partnerinstitusjonene og deres kontaktpersoner er:

- Det teologiske fakultet, Universitetet i Oslo. Kontaktperson: Prof. Sivert Angel
- Det humanistiske fakultet, Universitetet i Bergen. Kontaktperson: Prof. Åslaug Ommundsen
- Det humanistiske fakultet, Norges Teknisk-naturvitenskaplige universitet, Trondheim
Kontaktperson: Prof. Lasse Hodne
- Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, UiT Norges arktiske universitet. Kontaktperson: Universitetslektor Hege Olausen
- Fakultet for humaniora og pedagogikk, Universitetet i Agder. Kontaktperson: Prof. Tor Vegge
- MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn. Kontaktperson: Fagdirektør Unn Målfrid H. Rolandsen
- Institutt for arkitektur, Arkitektur- og designhøyskolen i Oslo. Kontaktperson: Prof. Victor Plahte Tschudi

Også dette nettverket fungerer greit etter hensikten, men det kan være en utfordring å nå ut til alle relevante fagmiljøer om informasjon om DNIR. Kontaktpersonene ved partnerinstitusjonene ble invitert til DNIR i 2022.

Faglige nettverk i Roma

Instituttet samarbeider lokalt, og legger til rette for at forskere fra Norge kan benytte seg av Instituttets nettverk i Roma. De viktigste samarbeidspartnere i 2024 var:

- Institutum Romanum Finlandiae (forskningssamarbeid, logistikk)
- Svenska Institutet i Rom (undervisningssamarbeid)
- British School at Rome (forskings- og undervisningssamarbeid)
- Circolo Scandinavo /Skandinavisk forening (undervisningssamarbeid, logistikk)
- Italienske enkeltforskere ved La Sapienza og andre universitet i Roma og Italia ellers (forskings- og undervisningssamarbeid)
- Unione Internazionale degli Istituti di Archeologia, Storia e Storia dell'Arte (UNIONE), samarbeid mellom 38 italienske og internasjonale forskningsinstitusjoner innen arkeologi, historie og kunsthistorie (forskningssamarbeid)
- Associazione Internazionale di Archeologia Classica (AIAC), nettverk for klassisk arkeologi (forskningssamarbeid)
- Circolo Gianicolense, fremleggsseminar for yngre forskere i nærområdet (Det norske institutt, Det finske institutt, Det amerikanske akademi), åpent også for andre (forskningssamarbeid)
- Unione Romana Biblioteche Scientifiche (URBS), felles søkekatalog med fire andre forskningsbibliotek (Finland, Nederland, Spania, Sveits) i Roma (bibliotekssamarbeid)
- URBIS biblioteksnettverk med 23 forskningsbibliotek i Roma (bibliotekssamarbeid)

Se nedenfor under punktene om utdanning, forskning og bibliotek for nærmere opplysninger om disse nettverkene i 2024.

4. Personale og drift

Personale

Instituttet hadde syv ansatte i løpet av året:

- Kristin B. Aavitsland (instituttleder, i 2024 redusert stilling (60%) på grunn av gradvis overgang til ny stilling ved IFKK/UiO)
- Mona Elisabeth Johansen (seniorkonsulent)
- Emanuela Longo (logistikk, fra 1. januar 2023, deltidsstilling)
- Manuela Michelloni (hovedbibliotekar)
- Anne Nicolaysen (avdelingsleder)
- Irene Selsvold (postdoktor antikkstudier, fra 1. august 2024)
- Synnøve Midtbø Myking (Astrup-postdoktor, fra 15. september 2024)

Han Lamers blir ansatt som ny Instituttleder fra 1. februar 2025. Martin Lešák har takket ja til ny postdoktorstilling i middelalder/tidligmoderne studier, med start 1. mars 2025.

To MA-studenter fra MITRA-programmet ved IAKH/UiO, Aurora di Trapano Gundersen og Jules Abbeel, hadde praktikantopphold ved DNIR i hele høstsemesteret. Peder Blümlein var engasjert som vit.ass. for Instituttleder september-november (halv tid).

Økonomi

DNIR var tidlig klar over at fasaderehabiliteringen og vakanse i postdoktorstillinger 2024 ville gi innsparinger. Instituttet planla derfor å ende 2023 med et stort merforbruk, og 2024 med et

mindreforbruk. Dette gjorde Instituttet i stand til å opprettholde faglige aktiviteter i 2024 til tross for budsjettkutt, og å beholde et lite handlingsrom i 2025. Se egen økonomirapport for mer detaljer om dette.

IT

Instituttet gikk til innkjøp av nye datamaskiner og AV-utstyr som planlagt. Ifm oppussing ble AV-utstyr til møte/undervisningsrom i 3. etasje oppgradert.

HMS og fysisk arbeidsmiljø

Våren og sommeren 2024 gjennomførte DNIR en omfattende og nødvendig rehabilitering av sitt hus i Viale Trenta Aprile 33. Målsettingene var å rehabilitere ytre murvegger, sikre mot vannlekkasjer, et mer brukervennlig inngangsparti, og en bedre utnyttelse av arealene i 3 etasje, inkludert et større møterom. Prosjektet ble ledet av Eiendomsavdelingen/UiO ved Marianne Vedeler Gulliksen, med god hjelp fra Forsvarsbyggs kyndige konsulenter Roberta Luciani og Espen Martinsen samt den italienske riksantikvaren (Soprintendenza). Arkitektkontoret Studio Annesi sto for byggeledelse, og entreprenør Simone Alba og hans dyktige fagfolk utførte arbeidet. DNIRs administrative leder Anne Nicolaysen fulgte prosjektet hele veien og fungerte som et helt nødvendig bindeledd mellom norske og italienske aktører.

Alle utvendige fasader fikk ny murpuss, kalkmaling, restaurerte trevinduer og persiennner. 3. etasje ble totalrenovert, med nye gulv og ny rominndeling. Terrassene/takene ble også renovert med nytt dekke og fliser. Prosjektet innebar også oppussing av hagemuren og jernporten ut mot gaten, og inngangspartiet ble lagt med heller. I tillegg ble mindre reparasjoner og malingsarbeid foretatt i andre av husets etasjer. UiOs vakt- og alarmsentral bisto gjennom hele prosessen, og har installert et nytt alarmanlegg. UiOs kunstforvalter Charlotte Wiik var involvert før og etter oppussingsprosjektet for å sikre DNIRs kunstverk, både med hensyn til forsvarlig oppbevaring under oppussingen og forskriftsmessig sikring og konserveringsforhold ved gjenoppheving/gjenoppstilling.

Oppussingsprosjektet gjorde Instituttet uegnet som arbeidssted i vårsemesteret (15 januar – 15 juni). Personalet arbeidet derfor fra hjemmekontor i denne perioden, mens Siri Sandes forskerhybel ble brukt som møtested og betjent kontor for å bistå studentene. Hybelen kunne også brukes som kontor av personalet dersom de ønsket det.

Instituttets administrasjon benyttet vårsemesteret til å gjennomføre flere kurs relatert til HMS-feltet: brannsikkerhet, førstehjelp, sikkerhet på arbeidsplassen og informasjonssikkerhet. Instituttets brannsentral ble skiftet ut, plantegninger og rømningsveier oppdatert, brannvernrutiner gjennomgått og brannøvelse gjennomført. Oppussingsprosjektet innebar en god del logistisk ekstraarbeid i vårsemesteret og mye administrativt og logistisk etterarbeid etter gjenåpningen i høstsemesteret.

Den omfattende oppussingen og oppgraderingen av DNIRs hus har ikke bare sikret bygget utvendig, men også gitt instituttet større kapasitet til seminarer/undervisning, oppgraderte kontor- og møtelokaler, et lagerrom, et kjøkken som kan benyttes både av ansatte og gjesteforskere, samt et eget pauseområde for staben.

Sosiale tiltak

Til tross for stengt Institutt i vårsemesteret, møttes de fast ansatte ukentlig på Clivo kafe. Siri Sandes forskerhybel fungerte som felles arbeidssted, og hadde faste åpningstider for antikkstudentene. Det ble arrangert jevnlig sosiale møter for studenter på Circolo Scandinavo (Skandinavisk forening).

Gjenåpningen av instituttets bygg ble markert med en semesterstartfest tirsdag 10. september.

I høstsemesteret har administrasjonen gjenopptatt sin rutine med en kort daglig kaffepause kl. 10, og mandagskaffe for alle på huset, med informasjonsutveksling og velkomst for nye gjesteforskere.

I februar reiste staben på ekskursjon til Cividale dei Friuli i Nord-Italia, et sted av stor betydning i DNIRs faglige historie på grunn av H.P. L'Oranges og Hjalmar Torps arbeid med det såkalte *tempietto longobardo*.

Instituttleder ved DNIR holdt tradisjonen tro 17. mai tale ved P.A. Munchs grav på den ikke-katolske gravlunden i Testaccio i samarbeid med den norske ambassaden, og instituttets stab spise 17.mai-lunsj sammen etter seremonien.

I desember inviterte Det danske instituttet de ansatte ved de andre nordiske instituttene og Skandinavisk Forening til årets *pranzo nordico*. Staben ved DNIR hadde også sin egen julelunsj 11. desember.

5. Utdanning og undervisningssamarbeid

Emner der lærere fra DNIR bidro til undervisningen:

- Vår 24: [ANT2210/AHKR210](#) (IFIKK, UiO / AHKR,UiB): Flerfaglig emne som utforsker den romerske kulturen fra senrepublikk til senantikkk ut fra arkeologiske, historiske og religionsvitenskapelige innfallsvinkler. Mesteparten av undervisningen foregår «i felt». Varighet: seks uker (2. april—8. mai) Deltakelse fra DNIR: Æresmedlem Christopher S. Siwicki. 22 studenter.
- Vår 24: [KUN2009/4009](#) (IFIKK, UiO): Kunsthistorisk emne om senantikken og den tidlig-kristne bildebruken. Emneansvar for IFIKK: Kristin B. Aavitsland. Undervisning i Oslo i mars og i Roma og Ravenna 15.—24. april. Deltakelse på ekskursjon: 8 studenter
- Høst 24: [ROMA2020](#) (IFIKK/DNIR): Flerfaglig emne om byen Roma som sted og symbol fra antikken til moderne tid, med spesielt fokus på kulturelle, politiske og religiøse endringer og med vekt på resepsjonen av Roma i europeisk og global historie. Varighet: 8 uker (16. september—8. november). Deltakelse fra DNIR: Instituttleder Kristin B. Aavitsland, postdoktor Irene Selsvold, postdoktor Synnøve Midtbø Myking og DNIR Æresmedlem Christopher S. Siwicki. 12 studenter.

Emner med undervisningsstøtte fra DNIR:

- [ANT2210/AHKR210](#) (IFIKK, UiO / AHKR,UiB): 22 studenter (se ovenfor)
- [ITA1110R](#) Italiensk språk sommerkurs (ILOS, UiO): 12 studenter
- [EKUL4003](#) (IFIKK/IKOS, UiO): 8 studenter
- [KUN2016/4016](#) (IFIKK, UiO): 7 studenter

Undervisningsstøtte til disse emnene ble gitt i form av bolig (Siri Sandes forskerhybel), støtte til reise eller annen innkvartering, tilrettelegging av undervisning (gratis adgang eller spesialadganger), refusjon av inngangsbilletter, samt organisering av sosiale møtepunkter for studenter.

Eksterne kurs som avholdes på DNIR:

DNIR har gjennom mange år vært vertskap for det europeiske diplomkurset i middelalderstudier, arrangert av *The International Federation of Institutes for Medieval Studies* (FIDEM). Det var ikke mulig å tilby FIDEM lokaler våren 2024 på grunn av oppussingen, men samarbeidet vil fortsette i 2025.

Utvikling av undervisningstilbud

Samarbeid om utvikling av undervisningstilbud fortsatte i 2024:

- Et nytt undervisningsopplegg ble utviklet som et samarbeid mellom DNIR og IAKH. Opplegget er en «semesterpakke» på tre suksessive emner à 10 studiepoeng som anbefales å tas i sammenheng, slik at studentene oppholder seg ved DNIR i et fullt semester. Undervisningen står lærere fra IAKH for i samarbeid med DNIRs postdoktorer. De involverte lærerne og IAKHs studieadministrasjon nedla et stort arbeid med å sikre tidlig opptak og forberede studentene godt på deres Roma-semester. DNIRs stab har også være faglig og administrativt involvert i planleggingen. Opplegget gjennomføres for første gang våren 2025.
- Mulig revisjon av ROMA2020 ble diskutert med DNIRs råd.

6. Forskning og forskningsrelaterte aktiviteter

Forskningsprosjekter

Prosjekter driftet av DNIRs faglige stab:

- *The First Mile of Via Latina*: Æresmedlem Christopher S. Siwicki/ instituttleder Kristin B. Aavitsland i samarbeid med British School at Rome (BSR)
- [Translatio: Medieval Temporalities](#): Forskergruppe. Instituttleder Kristin B. Aavitsland med forskere fra IFIKK/UiO, INN, Cork University College og Universiteit Gent
- *Death, the great leveler? Diversity and social inequality after death in Ancient Rome (c. 300-500 CE)*: Postdoktor i antikkstudier Irene Selsvold (fra 1. august)
- *Rome in the North. Biblioteca Apostolica Vaticana, Vat. Lat. 636 in Context*: Postdoktor i filologi Synnøve Midtbø Myking (finansiert av Stiftelsen Hans Rasmus Astrup)

DNIR ved instituttleder Kristin B. Aavitsland og Æresmedlem Victor Plahte Tschudi (AHO) var også samarbeidspartnere i prosjektet *Rome in the Nordic Countries. Images of ancient and modern architecture 17th-19th centuries: Diffusion, collections, and functions in the development of a shared European language of Classicism*, ledet av prof. Mario Bevilacqua, La Sapienza (2023-2025). Dette prosjektet holdt en halv dags konferanse med nordiske og italienske forskere på DNIR 21. november, se nedenfor. Aavitsland og Tschudi deltok begge med innlegg.

Postdoktor Irene Selsvold er involvert i et prosjektet [Understanding Urban Identities from the Bronze Age to the Roman time](#), som har utgravninger i Vulci. Prosjektet ledes av Gøteborgs Universitet.

Mange forskere fra partnerorganisasjonene arbeidet med egne prosjekter ved DNIR i løpet av sommeren og høsten 2024. Noen fikk tildelt egne eller delte kontorer i 3. etasje, mens andre arbeidet i biblioteket.

Løpende tiltak

Instituttseminaret / Director's seminar: ukentlig instituttseminar der fagstipendiater, gjesteforskere på lengre opphold og inviterte gjesteforelesere presenterer sin forskning. Vårsemesteret 2024 var det ikke mulig med seminarer på grunn av renoveringen, men de ble avholdt jevnlig hele høstsemesteret: [Instituttseminaret høsten 2024 \(Director's Seminar Series\) - Det norske institutt i Roma \(uio.no\)](#)

Circolo Gianicolense: ambulerende forskerseminar 2-3 ganger pr. semester i samarbeid med våre «naboer» Institutum Romanum Finlandiae og American Academy in Rome. Instituttet jobbet i 2024 for å utvide samarbeidet med Australian Catholic University (ACU), som har sin Roma-campus i nabolaget. I 2024 ble følgende samlinger gjennomført:

- 27. mars på Institutum Romanum Finlandiae: Mary C. Danisi, AAR

- 16. april på American Academy in Rome: Iida Huitula, IRF
- 27. november på Institutum Romanum Finlandiae: Irene Selsvold DNIR med fremlegg om *Death and Difference in Late Antiquity*.

Årlige gjesteforelesninger

P.A. Munch-forelesningen finner sted i vårsemesteret. Vanligvis har DNIRs postdoktorer ansvaret for å nominere en P.A. Munch-foreleser innenfor sitt eget interessefelt, som kan vise til fremragende kildebaser, Roma-relatert grunnforskning. Siden vårsemesteret 2024 var et unntakssemester pga. oppussingen og stillingssituasjonen, ble P.A. Munch-forelesningen avholdt i Oslo 19. mars med DNIRs æresmedlem Line C. Engh, professor i idéhistorie UiO. Forelesningen «Inn i arkivene: Roma og digitaliseringsens begrensninger» var en del av Humaniora-festivalen, og det var full sal med 100 deltagere og venteliste for å delta på arrangementet i Domus Biblioteca.

L'Orange-forelesningen finner sted i høstsemesteret, og instituttleder inviterte i 2024 den svært anerkjente Lina Bolzoni (Scuola Normale Superiore di Pisa), professor i italiensk litteratur / renessansestudier som foreleser. Årets tittel var «The Art of Reading and the Studiolo of Urbino» og fant sted tirsdag 22. oktober med 35 tilhørere i salen, og noen deltagere på zoom.

Vitenskapelige konferanser og andre faglige arrangementer organisert helt eller delvis av DNIR

Januar-juni 2024 ble det ikke arrangert konferanser eller workshops ved DNIR på grunn av oppussing.

Mars 2024: DNIR-initiert arrangement i Oslo ifm. UiOs Humaniora-festival Inn i historien: P.A. Munch-forelesningen 2024 (se ovenfor) og utdeling av Hans Rasmus Astrups Roma-pris for fremragende studentarbeid (se nedenfor).

November 2024: *Measure and Beauty. Exploring Sacred Spaces in Italy, Greece and Egypt 300-800. International symposium in the memory of Prof. Hjalmar Torp (1924–2023) on the 100th anniversary of his birth.* Internasjonal konferanse, 13-15. november med bidrag fra flere forskere ved DNIR, se vedlegg for program.

DNIRs forskere deltok også på flere konferanser og workshops som ble arrangert på instituttet av eksterne forskere og forskergrupper.

Vitenskapelige konferanser/workshops og andre faglige arrangementer utenfor DNIR med deltakelse fra DNIRs forskere (instituttleder og postdoktorer)

2. juli: International Medieval Congress 2024, University of Leeds, 1.–4. Juli. Kristin B. Aavitsland: “The Crucifixion of Christ and the Ultimate Entanglement of Temporalities”. Medieval temporalities, panel organisert av forskergruppen Translatio

28 – 31. august EAA (European Association of Archaeologists) Annual Meeting, La Sapienza/Roma, Irene Selsvold: “Death is complicated: the Christianisation of burial practice in Late Antiquity beyond dichotomies”, and (with S. Sabatini): “A new cult complex from the urban plateau at Vulci”

21. oktober: Before Michelangelo: ‘Revisioning’ Sixtus’ Sistine Chapel as Sensorium. Australian Catholic University, Rome. Konferanse 19.–22. oktober. Kristin B. Aavitsland: Creating the Sensorium. Response to Jas Elsner’s and Jennifer Mara DeSilva’s papers

25. november: AIAC Meeting, British School at Rome. Irene Selsvold: *Fragmenting the Gods: the materiality of Christian reuse in Late Antiquity*.

4. – 5. desember: symposiet Atlantic Connections, Universidad de Santiago de Compostela. Synnøve Midtbø Myking: “A Norwegian–Spanish Alliance: the Kristina–Felipe Marriage of 1258 in Context”

Tiltak for stimulering av forskning på og rekruttering til instituttets fagområder

- Tre studenter mottok fagstipend i 2024: Vegard Halland (arkeologi/UiB), Laura Gutierrez Myran (Religion/UiB) og Thea Stenhaugen (arkitektur/AHO)
- Erlend Østrem Myklebust (filologi og litteratur/UiO) ble tildelt Hans Rasmus Astrups Romapris for fremragende studentarbeid mars 2024
- Instituttleder fulgte opp DNIR Honorary Fellow-program for tidligere postdoktorer
- Instituttleder tilrettela for norske arkeologers deltagelse i arkeologiske utgravningsprosjekter via DNIR
- Instituttet tilbød kostnadsfri innkvartering i forskerleilighetene til forskere fra HF/UiO og partnerinstitusjoner på lengere forskningsopphold i Roma.

DNIR fortsatte dessuten samarbeidet med etablerte faglige nettverk på HF/UiO, ved partnerinstitusjonene i Norge og lokalt i Roma, og styrket og videreutviklet disse.

7. Formidling og synlighet

Forskningsformidling: Gjennomførte tiltak

DNIR bidro til UiOs Humaniora-festival *Inn i historien* i mars, se punkt 6.

DNIRs adventskalender: formidlingsprosjekt basert på studentaktiv læring. Vit.ass. Peder Blümlein samarbeidet med instituttleder for utforming av korte, historieformidlende videoer fra 24 steder i Roma. Filmsnuttene ble spilt inn og produsert av studentene på emnet ROMA2020, og DNIR fikk også teknisk bistand fra HFs kommunikasjonsavdeling. Adventskalenderen ble publisert på sosiale medier (Facebook og Instagram) i desember og hadde gjennomsnittlig 1200 visninger daglig på Facebook.

Novembre Nordico (Nordisk november) er et samarbeid mellom alle de nordiske akademiske instituttene og ambassadene i Roma for å formidle norsk kultur og kunnskap i Roma. I samarbeid med Den norske ambassaden, arrangerte DNIR tre arrangementer som var åpne for publikum:

- 7. november: Foredrag om Munch ved Ivo Figueredo
- 25. november: Foredrag om «Rome in the Nordic Countries» ved Prof. Mario Bevilacqua
- 27. november: Foredrag om fotografi ved Morten Krogvold

Synlighet og informasjon

Instituttet fortsatte med å holde nettsiden oppdatert med løpende informasjon om arrangementer og nyheter, og delte informasjon om egne arrangementer på Facebook.

Instituttet fortsatte med å sende ut et månedlig, tospråklig nyhetsbrev (norsk og italiensk) til faglige nettverk ved UiO, ellers i Norge, og i Roma.

Etter to sesonger, viste det seg at kun et fåtall av studentene (ROMA2020) var interessert i å reise med tog til tross for tilbud om refusjon av utgifter for dette. Instituttet avsluttet pilotprosjektet om grønne studentreiser finansiert av Astrup-prosjektet med egne [websider med reisetips](#) og tre ulike togruteforslag for strekningen mellom Roma og Oslo. En vitenskapelig assistent (Blümlein) ble ansatt i en måned i høstsemesteret for å jobbe med formidling av dette og adventskalenderen som nevnt over.

8. Bibliotek, digitalisering og publisering

På grunn av oppussingen av instituttet holdt biblioteket stengt for publikum i vårsemesteret, og bibliotekaren jobbet i likhet med resten av staben hjemmefra. Bibliotekets fysiske samling ble allerede stengt for publikum i desember 2023, da biblioteket ble «forseglet» som forberedelse til oppussingen. Bibliotekar ga i vårsemesteret assistanse/oppslagstjeneste for studenter på antikkemnet fra det midlertidige kontoret i Via Giovagnoli i tillegg til på e-post.

Biblioteket fortsatte å tilby følgende tjenester (også fra hjemmekontor):

- Digital dokumentleveringstjeneste, og samarbeid med internasjonale og italienske nettverk (IFLA Rscvd, NILDE, SBN)
- Digital assistanse for tilgang til romerske og italienske arkiver og biblioteker for studenter og forskere fra UiO og UiB.
- Hjelp til publisering av bilder, forespørsler om bilder i museer og arkiver, opphavsrett i Italia.

Katalogiseringen og behandlingen av metadata i katalogen fortsatte; arbeidet med å rense og forbedre katalogdataene ble fullført. Som et resultat av dette, ble det open-source verktøyet «Authority Box» utviklet av URBS-netverket og publisert i URBS-katalogen. Verktøyet gir informasjon om forfatterne eller redaktørene av bindene i katalogen og kobler forfatterne i URBS-katalogen via Wikidata til de viktigste eksterne autoritetsfilene (VIAF, ISNI, ORCID, JP Getty Foundations ULAN osv.).

Bibliotekaren er president for URBS (2023-2026), som har vært en viktig samarbeidspartner for Instituttet siden 1992.

Boksamlingen

Samlingen utvikles i samsvar med Instituttets mandat og bibliotekets [retningslinjer](#) for samlingsutvikling og med hensyn til arbeid og utgivelser ved tidligere ansatte, samt publikasjoner relatert instituttets historie, bibliotek og fotoarkiv. I 2024 ble retningslinjene oppdatert til også å inkludere forskning på norsk og skandinavisk middelalder.

Bibliotekaren inviterer den faglige staben til bokinnkjøpsmøte en gang pr. semester. I 2024 ble det innkjøpt 150 publikasjoner til Instituttets samlinger.

Restaurering av eldre bøker er nødvendig for å vedlikeholde samlingen, men på grunn av budsjettssituasjonen var det ikke anledning til å avsette midler til dette arbeidet i 2024.

Fotoarkiv og digitalisering

DNIRs samarbeidsprosjekt med UB/HumSam-biblioteket for å digitalisere vår fotosamling ble gjennomført i 2023, og de fysiske bildene ble returnert til Roma i desember 2024. Den digitaliserte samlingen er tilgjengelig i [ALVIN Plattform for digitale samlinger og digitalisert kulturarv](#), som er lenket fra Instituttets hjemmeside.

UrBiS-nettverket tok i 2023 et initiativ til samarbeid om bildedeling, og dette ble videreført i 2024 med støtte fra Hans Rasmus Astrup fondet. Programvarene OMEKA and Mirador viewer som begge har åpen kildekode brukes til å utforme virtuelle utstillinger. Ansatte fikk en kort innføring i bruk av dette, og DNIR laget en [virtuell utstilling](#) med 13 bilder og medfølgende tekst om byggeplaner og byggeprosess i Viale Trenta Aprile 33, inkludert tegninger av Christian Norberg-Schulz.

I august ble bøkene og hyllene rensset og støvet ned, før gjenåpningen for publikum i september 2024.

ACTA

DNIRs tidsskrift ACTA har tatt igjen et stort etterslep og er ved utgangen av 2024 nesten à jour. Følgende bind ble publisert i 2024:

- Bind 34/20 N.S. (2022): *City, Hinterland and Environment: Urban Resilience during the First Millennium Transition* (red. Malmberg, Seland, Prescott)
- Bind 35 /21 N.S. (2023): *Reception and Legacy of Female Saints in Early Modern Rome and Lazio: Ricezione e influenza di modelli di santità femminile nella Roma e nel Lazio di età moderna* (red. Stella, Aavitsland).
- Bind 36 N.S. 23 (2023) *Festskrift for Rasmus Brandt* (red. Kristin B. Aavitsland, Adam Lindhagen, Marina Prusac Lindhagen og Sissel Undheim)
- Bind 37 N.S. 24 (2023) *Festskrift for Siri Sande* (red. Kristin B. Aavitsland, Adam Lindhagen, Marina Prusac Lindhagen og Sissel Undheim)

ACTA er et såkalt «diamond open access» tidsskrift som publiseres på FRITT, har en DOI og utgis under Creative Common License CC-BY-NC.

De siste årgangene av ACTA har krevd mye etterarbeid for å kunne publiseres på FRITT, og studentpraktikanter fra MITRA-programmet har bistått i dette arbeidet.

Instituttleder har arbeidet med å finne en bedre organisering av arbeidsflyt og ansvarfordeling i arbeidet med ACTA for å sikre en mer stabil og forutsigelig publiseringstakt og fremdrift. Et forslag til revisjon av rutinene for redaksjonsarbeidet ble forelagt og bifalt av DNIRs råd.

9. Oppsummering i tall

Til tross for renovering og delvis stenging, fikk Instituttet gjennomført mange tiltak, og kunne ta imot mange studenter og forskere også i 2024.

I høstsemesteret arrangerte Instituttet og partnerinstitusjonene 9 symposium/workshops/konferanser med rundt 90 deltagere. Instituttet arrangerte også 12 Instituttseminarer som til sammen hadde 167 deltagere. Fire eksterne faglige arrangementer hadde 67 deltagere.

Åtte emner med til sammen 110 studenter hadde undervisning i Roma i løpet av året.

På formidlingssiden ble nærmere 100 besøkende orientert om DNIRs virksomhet, og rundt 120 besøkende ble kjent med Instituttet gjennom de tre foredragene på DNIR i forbindelse med «Novembre Nordico».

UNIVERSITETET
I OSLO

ISTITUTO DI NORVEGIA IN ROMA
Viale Trenta Aprile, 33 00153 Roma, Italia
Tel. +39 06 5939 1000/6/7
E-mail: post@roma.uio.no
Sito web: www.hf.uo.no/dnir

VEDLEGG 1: PROGRAM

Beauty and Proportion: Exploring Sacred Spaces in the Mediterranean and beyond, 300-1100

International symposium in memory of Prof. Hjalmar Torp (1924–2023)
on the 100th anniversary of his birth

Istituto di Norvegia in Roma (DNIR),
13th–15th November 2024

Program

Wednesday 13th November

14:00 Coffee, registration

14:30 *Welcome and introduction*

Kristin B. Aavitsland, Director of the Norwegian Institute in Rome (DNIR)

Session 1: Conceptions of Beauty

Chair: Caroline Goodson, American Academy in Rome

14:45 *Beauty and Proportion: Asymmetrical Symmetry in Saintly Faces*

Bente Kiillerich, University of Bergen

15:15 *The Mongrel Beauty of Spolia Colonnades*
Dale Kinney, Bryn Mawr

15:45 *La scultura lignea bizantina. Canone e bellezza, forma e colore*
(*Byzantine wooden sculpture. Canon and beauty, form and color*)
Silvia Pedone, Accademia dei Lincei, Rome

16:15 Discussion

16:45 Coffee break

Session 2: Sacred Space I

Chair: Lila Yawn, John Cabot University, Rome

17:15 *A Heavenly Setting for Transcendent Man: The Dome as Visual Space and Symbol in Late Roman and Early Byzantine Art.* Cecilia Olovsson, Swedish Institute of Classical Studies in Rome

17:45 *Sacred Spaces in an Expanded Medieval World: The Georgian Perspective*
Erik Thunø, Rutgers University, New Jersey

18:15 Discussion

19:00 Reception at DNIR, followed by conference dinner

Thursday 14th November

Session 3: Sacred Space II

Chair: Marina Prusac-Lindhagen, University of Oslo

09:30 *The Christianisation of Sacred Space in the cities of Western Asia Minor in Late Antiquity.* Irene Selvold, DNIR

10:00 *Death in a Change of Time: A Tombstone Story on the Conversion from Pagan to Christian Funerary Ideologies in Asia Minor and Greece.* J. Rasmus Brandt, DNIR

10:30 Discussion

11:00 Coffee break

Session 4: Representing Christ? Problems of contexts and iconographies

Chair: Kristin B. Aavitsland, DNIR

11:30 *The bust with a Christogram in the mosaic at Hinton St. Mary - Christ or personification?* Siri Sande, DNIR

12:00 *From Rome to Iberia and Armenia: The Christ of “traditio legis” and related myths (400-900).* Ivan Foletti, Masaryk University, Brno

12:30 *Il pluteo protoromanico del Museo diocesano e Gallerie del Tiepolo di Udine*
Laura Chinellato, Udine

13:00 Discussion

Session 5: Rome

Chair: Irene Selsvold, DNIR

14:30 *Rome's Temple of the Sun in the Middle Ages*
Robert Coates-Stephens, British School at Rome

15:00 *The Old Testament Cycle in the Church of Santa Maria Maggiore, Rome*
Sarah Bassett, Bloomington

15:30 *Waters of Life: The Forty Martyrs of Sebaste and Theatres of Healing in the late Roman World*
John Mitchell, East Anglia

16:00 Discussion

16:30 Coffee break

Session 6: In the memory of Hjalmar Torp

Chair: J. Rasmus Brandt, DNIR

17:00 *The Professor: A Memorable Lesson in Methodology*
Kristin B. Aavitsland, DNIR/ University of Oslo

17:30 *Ricordi di una lunga conoscenza e di una cara amicizia*
Valentino Pace, Rome / Udine

18:00 Concluding remarks

Friday 15th November Excursion to Cori

09:00 Departure from the Institute (3 cars)

Ca. 10:30 Arrival Cori. City-walk with Piero Manciocchi, including a visit to S. Maria della Pietà with the paschal candelabrum